

Előzetési árak

Egy hónapra 80 lej
Negyedévre 220 lej
Félévre 410 lej
Egész évre 800 lej

Egyes szám ára hétköznapi napokon 4 lej, vasárnap 6 lej, az ókirályságban pedig egy lejjel drágább.

UJSÁG

Alapította: Gombos Ferenc

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Str. Regina Maria (volt Deák F.-u.) 35. Telef. 396.
Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal Strada Avram Iancu (volt Takarékpénztár-utca) 4. szan.

FŐSZERKESZTŐ:
DR. PAÁL ÁRPÁDCLUJ-KOLOZSVAR
XXVII. évfolyam, 194. számFELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. ZÁGONI ISTVÁN

Kötelezettség írás nélkül

A mezőgazdasági kamarai választások eredményeinek tanulságaiból minket magyarokat leginkább az érdekelhet, hogy a magyarság elhatározó többségben vonult fel a kormánylisták támogatására. Tette ezt anélkül, hogy előzőleg kötelező paktumot kötött volna a kormánnyal, de tette azért, mert ez volt az első alkalom, amikor a román kormány határozottan és hivatalosan kérte a támogatását. Ezt a kéznnyújtást a magyarság elfogadta, a kezét visszaszorította: ennyi volt a paktum a maga külsőségében.

De belső értelme ennél sokkal nagyobb és a jövőre nézve sokkal elhatározóbb kell hogy legyen, úgy Románia mai kormányára, mint a magyar kisebbségre nézve, de meg kell hogy változtassa az egész románságnak a magyar kisebbségről való gondolkodását is.

Mi hiszünk a kormány keztenyújtó gesztusának őszinteségében és ezt a hitünket vállalta a magyar földművelő nép akkor, amikor a hivatalos listára szavazott. Hiszünk, hogy a kormány nem egyszerűen kihasználni akarta a magyar kisebbség szavazatait, de komoly megfontolásból, a jövődbe való látással és annak a megfontolásával tette ezt a lépést a kisebbségi nemzet felé, hogy megpróbálja annak hajlandóságát, nem az egyesek, de a tömegek hajlandóságát megnyerni a magyarságot is megnyugtató, de az ország igazi konszolidációját is megalapozó politika számára. Ebben hiszünk mi, ebben a komoly próbában.

És ezért szorítottuk vissza a nekünk nyújtott kezét.

Belementünk abba, hogy tegyen hát próbára minket, magyarokat az ország felelős kormánya.

Mert tudtuk, hogy — állani tudjuk a próbát.

Bizonyosságot adtak erre a választási eredmények, azt a bizonyosságot, hogy velünk érdemes szóba állani.

Most aztán a kormányon van a sor, hogy beváltsa azt az ígéretét, amelyet mi nem csikartunk ki tőle, melynek pontjait, terminusait nem foglaltuk írásba, nem írtuk és nem íratuk alá. Beváltsa a kéznnyújtásával adott ígéretet úgy, amint mi beváltottuk azt az ígéretünket, melyet nem adtunk írásban, nem írtunk és nem íratunk alá.

Csak visszaszorítottuk a felénk nyújtott kezét.

Romániát felelősséggel kormányzó Urak! Önök a maguk föltevésében és szándékában nekünk megnyugtatót, megbecsülést, bajaink orvoslását ígérték. Önök igazságot ígértek nekünk, Románia magyar kisebbségének. Ugye, csak ezzel a becsületes föltevessel kérhettek és remélhettek tőlünk cserébe bizalmat és kötelezettségeljesítést az ország és annak kormányzói iránt.

Ez utóbbit mi már előlegeztük, most Önökön a sor: adni!

Adni azt, ami minket illet: jogainkat, melyeket törvények biztosítanak, lehetőségét annak, hogy kulturánkban tovább élhessünk, lehetőségét annak, hogy gazdaságilag fejlődhessünk, reményességét annak, hogy jövőnk itt nem reménytelen. Kormányzó Urak! Önök léptek már egyet felénk, most mi lépünk önök felé egyet és szeretnők, ha ezt Önök értenék meg:

Úljunk le és beszéljessük meg a mi bajainkat, hátha újra megtudnók egymást érteni!

Kós Károly.

Erdélyben a kormány, a Regátban az ellenzék győzött

(Kolozsvár.) A mezőgazdasági kamarai választásokon az egyesült ellenzék győzött. A tegnapi jelentések — amint azokról beszámoltunk — még nem adtak tiszta képet, de éreztettek már annyit, hogy a vereség, illetve győzelem esélye nagyon bizonytalan és a végeredmény nagyon kicsi különbséggel billenti a mérleget egyik, vagy másik oldalra. Ma végre beérkeztek az összes eredmények,

melyek szerint az egyesült ellenséki listák 39, a hivatalos kormánylisták 33, az averescupárti listák 4, az önálló magyar listák 1 vármegyében győztek.

Ha már most az averescanusokat nem számítjuk komoly ellenzéknek (aminthogy legtöbb helyütt együtt jelöltek a liberálisokkal), viszont a Csik vármegyében győző magyar listát sem számítjuk komoly ellenzék listának, mert a listán 9 magyarpárti név mellett egy averescanus jelölt is szerepel, akkor a mérleg végső eredménye az, hogy

39 egyesült ellenséki lista és 38 kormánypárti, vagy ehhez hajlamos lista győzött.

ami az egyesült ellenzéknek egy vármegye egységnyi többségét jelenti.

Érdekes a választási statisztikát abból a szempontból is végigtekinteni, hogy míg az ókirályságban nagy szótöbbséggel győztek az egyesült ellenzékiek, addig Erdély népe feltűnő módon akormánylistákattámogatta, illetve juttatta győzelemre. A Magyarországtól elcsatolt 22 vármegye közül

tizenháromban győzött a hivatalos lista, nyolcban az ellenséki és egyetlen megyében (Csik) a magyar averescanus lista.

A belügyminiszter jelentése

A belügyminisztériumtól kiadott hivatalos jelentés szerint különben az egyesült ellenzék 38, a liberálisok 27, a néppárt 5

kerületben győzött. Hét erdélyi megyéből még nem érkezett be hivatalos jelentés. A fenti kimutatásból — amint a kormány hivatalos kimutatása megjegyzi — hiányoznak még Szolnokdoboka, Kolozs, Marostorda, Tordaaranyos, Szilágy, Máramaros és Szatmárvármegyék eredményei. Ezenkívül Szilágy megyében a nemzeti párt győzött, a többi kerületben viszonylagos többséggel a liberális lista ment keresztül, ez azonban már teheti kétségesé az ellenzék győzelmét.

Erdélyi jelentések a választásokról.

Az egyes erdélyi vármegyékből a szavazás lefolyásáról a következőkben számolnak be az „Ujság” tudósítói:

Temesváron a választások a legnagyobb rendben folytak le. Egyedül rékási járásban volt néhány kisebb természetű incidens, ahol az ellenzék nemet választók közül néhányat azon a címen, hogy a községben ragályos betegség van, a csendőrkordon visszatartotta a szavazási urnától. Később Athanasiu törvényszéki elnök intervenciójára beengedték őket, késő estig azonban nem szavazhattak. Össze-

számítva egyébként a kerületi eredményeket a mezőgazdasági kamarai választásokon a dettai járás kivételével mindenütt az egyesült ellenzék listája győzött. Az egyesült ellenzék listára 13.769 szavazatot adtak le, ezzel szemben a liberális lista 6295 szavazatával. A győztes listán a következő nevek szerepelnek: Cioban Aurél dr. lippai ügyvéd, averescanus pártelnök, Blaskovics Ferenc prelátus a Sváb-Bank elnöke, Csiki Gyula folyói földbirtokos (az egyetlen magyar) Stan Vidrighin volt temesvári polgármester, nemzeti párti, Reiter Imre ügyvéd svád képviselő, továbbá öt sváb gazda és 7 román birtokos.

A liberális listát főképpen a szerbek és Kausch jelentéktelen sváb csoportja támogatták.

Véres összetűzések Aradon

Aradi jelentés szerint az ottani választáson is a nemzeti párti lista ment győztesen keresztül, mintegy 194 szótöbbséggel. A győztes nemzeti párti lista egyedüli magyar tagja Harsányi magyarpécskai gazda.

A választás lefolyása egyébként véres incidensekben bővelkedett,

amelyekről egyelőre még nincsenek bővebb jelentéseink. Hírek szerint az incidensek okozója a csendőrség volt, amely felsőbb utasításra mindenképpen ki akarta csikarni a hivatalos lista győzelmét.

Háromszékmegyében nem voltak jelentősebb incidensek a választás folyamán, amely végeredményében 79 szavazattal a nemzeti párt győzelmét hozta meg.

Csikszeredai tudósítónk jelentése szerint Csikmegyében 2363 szavazattal a magyar-averescanus lista győzött, a hivatalos lista 5646 szavazatával szemben. A győztes listán Bíró Benedek záradfőnök Péterffy János birtokos, Darabos Félix dr. Péter József, Angi István, Barabás János dr., Pál István, Gal Endre dr., Szopos Gáspár magyarok és Vasu Alexandru dr., az egyetlen averescanus, szerepelnek.

Nyilatkosik a magyar párt ügyvezetője

Munkatársunk a választások eredményével kapcsolatosan kérdést intézett Váradi Aurél dr. a magyar párt ügyvezető alelnökéhez, aki a következőket mondotta:

— Ha, — mint mondják — a választás erőpróbája volt a politikai pártoknak, úgy az eddigi eredményt nézve a liberális pártot, távolról sem lehet olyan erősnek tekinten, amilyennek ő magát feltüntette és amilyen erőre volna szükség avégett, hogy követett politikájához az erkölcsi alapot a választások eredményében megmentse. Ha már most felvetődik a kérdés, hogy ilyen helyzet mellett a magyar párt miért nem lépett az ellenzék pártokkal szövetségre, hármass választ adok:

— Először mert egy ilyen szövetség fel-tétlenül politikai jelleget adott volna az ügynek, amit a magyar párt elvi álláspontjához hiven kerülni akar.

— Másodszor utalok arra, hogy az ellenzék pártok a választások elején egy szóval sem közeledtek a magyarsághoz, illetőleg nem kerestek azzal érintkezést. Már pedig ez őket illette volna és így igazán nem szerencsések és jogosultak azok a szemrehányások, amiket a

magyarságnak az egyes helyeken őket ért vere-ség miatt fésznek. Különösen figyelembe jöhet itt az alsófehérmegyei igazán érthetetlen és iz-léstelen különös a magatartás a nemzeti párt részéről, amely egyenesen a belső gondo-latvilág gyűlöletstől telt mivoltját árulja el. Emellett valóban nem csodálható, hogy akik így gondolkodtak, azok nem kívántak a magyar-sághoz közeledni, de annál csodálatosabb, hogy a magyarságnak teszik a szemrehányást.

— Harmadszor volt eset arra, hogy az el-lenzéki párt másképpen fogta fel a maga sze-repét és hivatását, mint Hunyadmegyében. Itt a magyarság támogatását meg is kapta, ami-nek abban van a nagyjelentősége, hogy néhány héttel ezelőtt Bratianu miniszterelnök ottani szereplését a hivatalos körök szerény nyomás-sal kioroszakolt csángó bandériumok és effélék

révén úgy akarták feltüntetni, mint a magyar-ság előtti rokonszenvet. Erre a magyarság meg-érve a párt központjának intencióit is, meg-adta a csattanós nemleges választ.

— Ami a közigazgatási és általában a többi választásokat illeti, ezekre nagy okulást és utmutatást ad a mostani választás. A kor-mány láthatja, hogy mit képviselhet reánézve a magyarság támogatása, ha azt becsületesen meg akarja nyerni és biztosítani. Viszont az ellenzéki pártok is észrevehetik, hogy lehet együttműködni a magyarsággal, de nem az alsófehérmegyei szisztéma szerint.

Várady Aurél dr.-nak ez a nyilatkozata annyira komoly és a helyzetet tisztán át-tekintő, hogy azt a magyarság minden frak-ciója helyesléssel irhatja alá.

Lemondott a csiki prefektus

A lemondás politikai háttere — A megye visszavárja Handra örnagyot

— Az Újság tudósítójától —

(Csikszerebia.) Sok megpróbáltatás és ki-sérletezés után Csikmegye prefektusi székébe Handra vezérkari örnagy személyében olyan egyéniség került, aki az egész megye közön-ségének a rokonszenvét hamar megtudta sze-rezni. A közügyekkel behatóan és tárgyilago-san foglalkozott, a megye lakosságát megértés-sel kezelte s további működése elé is jó vára-kozással lehetett tekinteni.

Most ugyanez a prefektus egészségi okokra hivatkozva lemondott állásáról. Az egészségi okoknál azonban fontosabbak a politikai okok, melyek miatt a prefektus a lemondásra kény-szerült. Ő a megye közönségének megegyezést ajánlott a mezőgazdasági választások érdekében s egyúttal kijelentette, hogy amennyiben ezt az ajánlatát el nem fogadják, úgy ő a prefektusi székből távozik. A megyei magyarpárti intéző-bizottság többször is tárgyalta ezt az ajánlatot, majd a párt megyei nagygyűlése elé terjesztette azt, hol az ajánlatot nem fogadták el. A pre-fektus ajánlata különben az volt, hogy minden-féle román pártnak egy-egy emberét vegyék listába és így öt román legyen közös listán a Magyar Párt öt más jelöltjével. A magyarpárti nagygyűlés ezzel szemben tartotta a maga külön listáját, melyen saját kilenc jelöltjén kívül az avaroscanusoknak is még egy jelöltje szerepelt.

A magyarpárti határozat kihirdetése alkal-mával Balogh Géza helyettes elnök kifejezést adott a megyei közönség azon felfogásának, hogy végtelen sajnálná, ha Handra prefektus a párt határozatából magára nézve személyi és politikai kérdést csinálna, mert eddigi működé-sével a lakosság bizalmát és tiszteletét vívta ki, s kívánatosnak és a köz érdekében levőnek tartanák elhatározásának megmásítását. Azon-ban mikor a mostani prefektus érdemeit így

elismerik, viszont a kormányrendszernek Csik-megyével szemben való rossz elbánását, s a legutóbbi szenátorválasztás botrányát olyan je-lenségeknek tudják, mely miatt lehetetlen a kormánypárttal közös listát létesíteni.

Ez a határozat volt az oka Handra prefek-tus lemondásának. Nem is annyira a határo-zatban foglalt visszautasítás, mint inkább a határozatban foglalt kétségtelen igazság az, mely nehézzé tette a prefektusra nézve, hogy ő tűnjön fel úgy, mint akinak a sérelmek oko-zásában része volna. Tehát azt a finom moz-dulatot választotta, hogy lemondásával kilépett a konfliktusban álló ellentétek közül.

Csikmegye közönségére nézve igen kívá-natos, hogy mikor egy prefektus még lemon-dásával is a megyei lakosság fájdalmanak és önértetének megértéséről tett tanúságot, akkor az a prefektus mégis visszatérhessen a megye élére. A kormánytól függ, hogy a prefektus le-mondását akként értékelje, mint a megye közön-ségének adott elégtételt, s éppen ezért a lemon-dó prefektust erősítse meg ismét állásában. Jöjjön vissza az a prefektus, akit a megye közönsége is szívesen vár vissza, ne jöjjenek mások, olyanok, akik a megyének csak új bizonytalanságokat és esetleg új sérelmeket okoznának.

Csikmegye önálló listája különben főlé-nyes győzelemmel keresztülment a mezőgaz-dasági választásokon. Handra prefektus újabb ki-nevezése éppen azt jelentené, hogy a kormány ezt a választási eredményt is tudomásul vette s nem kíván valaki új prefektussal mintegy megtorló politikát kezdeni a megye önértetes állásfoga-lása miatt. Várnunk kell, hogy kellő bölcseség-gel megtalálják a kiegyenlítéseknek ezt az útját.

Ferdinándnak ezt a tervét, de bizonyára tőle Conrad báró is.

Conrad vezérkari főnök állandó viszályko-dásban volt a külügyminiszterrel s a két állam kormányait pedig számba sem akarta venni. A Ferenc Ferdinánd iskolájából való ember volt, tehát azt tartotta, hogy a hadsereg min-den, katonai hatalom a főhatalom. És gyakran csak azért rendelkezett így-vagy úgy, hogy megmutassa a hatalomnak a súlyát, ami a ke-zében volt. De állandó harcban állott olyan tábornokokkal is, akik nagy befolyást tudtak az ő háta mögött szerezni az udvarnál. Po-tiorek például a vezérkartól függetlenül tudta sokban magát s az ő versengései miatt veszett oda a Balkánon olyan sok katonának az élete.

Amikor Burián báró Erdély védtelenül ha-gyása ellen felszólt, akkor Conrad már csak azért sem engedett, hogy megmutassa a maga hatalmát. Azt mondotta, hogy Burián a roko-nainak s a mánásoknak erdélyi birtokait félti a megszállástól, őt pedig magasabb érdekek vezetik.

Már azon az 1914 július 17-én tartott bécsi közös minisztertanácson, amelyen Tisza még nem foglalt állást a háború mellett, felvetődött Erdély védelmének kérdése. Conrad felvilágosi-tásokat adott, hogy Erdélyben azért maradnak csapatok, amiért a hadtest kivonul. Tisza Ist-ván pedig bejelentette, hogy a magyar kormány gondoskodni fog a csendőrség megerősítéséről Erdélyben. Hogy mennyire sikerült ez a gon-doskodás és milyen csapatokat hagyott Erdély-ben Conrad, azt megmutatta a románok 1916 os előnyomulása. Ezt megelőzőleg Czernin buka-resti követ és a monarchia katonai attaséja egymásután küldötték a figyelmeztetéseiket. Ők azt kívánták, hogy az erdélyi románok a ma-gyar kormánytól részesüljenek nemzeti ségi en-gedményekben. Czernin egy távirata szerint Bratianu Jonel maga kérte ezt, a semlegesség fentarthatása végett. Conrad a főhadiszállás-ról egy vezérkari örnagyot küldött Budapestre, Lorx örnagyot, hogy Tisza Istvánt rávegye va-lamilyen belpolitikai engedményekre, amikkel a román kormány tetszését megnyernék. Ma talán inkább lehet látni azt, hogy Bratianuék akkor már készen voltak az elhatározással, hogy az oroszok mellé állanak.

Belpolitikai esemény nem követtezett be az erdélyi kérdés megóvása érdekében, de katonai megerősítés sem történt. Conrad azt mondja, hogy Czernin Bukarestből arra figyel-meztette, Romániában rossz hatást keltene, ha Erdélybe csapatokat küld. Ezért döntött úgy, hogy nem ad ide csapatokat. Legalább is így mondja. Pedig a bukaresti kormány csak alkal-mas pillanatra várt, hogy belépjen a háborúba, mert az oroszok odaigérték neki Erdélyt. Az alkalmas időpont akkor érkezett el, amikor látták, hogy Erdély teljesen védtelenül maradt. Ilyen taktikus volt a most meghalt Conrad báró, a volt monarchiának legfőbb hadvezére. És ennyire feküdt szíven Erdélynek a sorsa.

Szegény Conrad talán nem tehet róla, hogy a monarchia dinasztikus uralmának olyan volt a rendszere, hogy a vezérkari főnöknek ilyennek kellett lennie. Nem Conrad volt az első s nem ő az egyetlen a bécsi polcon, aki a magyar nemzeti érdeket veszedelmesnek tartotta a dinasztia és a monarchiára. Viszont a magyar hivatalos politika a dinasztia érde-kébe kapcsolta bele a magyar érdeket. Kidőlt a dinasztia és utolsó oszlopai közül most temetik el Conrad báró vezérkari főnököt.

— **A kolozsvári református teoló-gia jubiláris ünnepsége.** Folyó évi ok-tóber hó 4-én a romániai magyar kálvinisták-nak nagy és fényes egyházi ünnepük lesz. E napon ünneplik meg ugyanis a kolozsvári ref-teológia fennállásának 30 éves jubileumát. A kiküldött rendezőbizottság, élén a teológia agilis tanárikarával most állítja össze az ünnepély gazdag programját.

95 lej egy liter

Eau de Cologne Special

Parfumeria Venus

Cluj, Strada Nicolai Iorga 5.

Miért hagyta védtelenül Conrad Erdély határait?

Az elhalt hadvezér visszaemlékezéseiből

Hötzenndorfi Conrad báró bizonyára sok olyan titkot visz sírjába, amelyek nagyon érdekelhetnének a históriát és az utókort. Megérhette azonban azt, hogy emlékiratait nyilvánosságra hozta s ezekben van említés Erdélyről is. Nála, az ő szempontjából, az ő „szolgálati idejé”-ben csak egy kis részlet az, amit Erdély sorsáról elmond és röviden végez vele. A mi számunkra azonban rendkívül érdekes az, amit szűkszavú feljegyzéseiben tudunkra ad.

— A dilemmát úgy oldottam meg — írja — hogy nem küldöttem Erdélybe csapatokat.

A dilemma megoldása az ő kezében volt. A kérdés pedig az volt, hogy védtelenül lehet-e hagyni Erdélyt, vagy felkészülve Románia há-borúba lépésének eshetőségére, csapatokat tart-sanak itt készenlétbe. A magyar kormány mind követelte, kívánta, kérte Erdély katonai megerősítését, Burián báró volt külügyminisz-ter is a magyarok kívánsága mellett foglalt állást. Azt mondotta a vezérkari főnöknek, hogy fontolja meg, milyen következményei le-hetnek annak, ha a tizenkettedik hadtestet ki-vonják Erdélyből és nem marad ott semmi a

helyében. A románok számára kínálkozó al-kalmat adnak, hogy átjöjjenek a határon.

Conrad báró tudvalevőleg Ferencz Ferdi-nándnak volt a bizalmi embere s mint ilyen került a monarchia hadseregének élére. A volt trónörökösnek rendkívül félelmetes és határo-zott uralkodása tervei között Erdély számára s volt egy merész ötlete. A dinasztia uralmát, a nyugaton ért veszteségek után kelet felé akarta kiszélesíteni s amíg a déli terjeszkedés célpontjának Szalonikit tekintette, addig délke-leten az egész régi Romániára rá akarta adni a Habsburg-imperium köpönyegét. Romániát a monarchiába kívánta bekapcsolni, még pedig úgy, hogy Erdélyt a Habsburg uralom alatti Romániához csatolta volna. Nem maradt titok-ban ez a terve, mint ahogyan nem titkolta túlságosan azt sem, hogy a magyarok iránt erős ellenszenvvel viseltetik. Célja általában az volt: minél nagyobb terület a Habsburg ura-lom számára és benne minél kisebb a magya-rok tartománya, mert a külön állami élet meg-hagyása, aligha volt szándékában. Czernin gróf, aki bukaresti követ lett, tudta Ferenc

Kína megszünteti az exterritoriális jogokat

A pekingi kormány rendkívül éleshangú jegyzéket intézett az európai hatalmakhoz — Pánik az európaiak között

(London.) A pekingi kormány jegyzéket intézett a nagyhatalmakhoz, amelyben az európaiaknak Kínában kivított privilégiumait megsemmisíti és határozottan visszatartja minden oly befolyást, amely kínai területen exterritoriális jogokat akar biztosítani az európaiaknak.

A kínai jegyzék erőyes hangon követeli, hogy a külföldi hatalmak vonják vissza a kínai területekről hadseregüket és az európai rendőrséget, mivel a jövőben a közrend fentartására kizárólag a kínai rendőrség lesz hivatva.

A külföldi hatalmak képviselői a pekingi kormány jegyzékét visszautasították. A jegyzék éles hangja, amely rejtett szankciókkal fenyegetősik a követelések visszautasítása esetén, a nagyhatalmakban mély megdöbbenést, a kínai területeken élő európaiak körében pedig valóságos pánikot idézett elő, akik tömegesen menekülnek a tengerpartra, ahol az angol hajógyűk árnyékában még biztonságban érezhetik magukat.

Párisi távirat szerint Sanghaiban újabb összeütközés volt a rendőrség és a munkásság között, amelynek négy halott és két sebesült az áldozata.

A külügyminisztérium súlyos vádja a református egyház vezetősége ellen

Hivatalos nyilatkozatot adott ki a szászvárosi kollégium ügyében

(Kolozsvár.) Az egész ország közvéleménye előtt kinos feltűnést keltett a szászvárosi kollégium épületének elvétele. Az Ujság legutóbb megírta, a nagynevű kollégium egész kálváriáját és beszámolt arról is, hogy az erdélyi református egyház a rajta esett sérelmet a Népszövetség elé vitte, amely már ezen az ülészakon foglalkozik a kollégium ügyével.

Az újabb panaszra a külügyminisztérium szintén megtette a lépéseket, hogy Genfben elhárítsa magáról a nemzetek közvéleménye előtt kedvezőtlen benyomást gyakorló ügyben az ódiomot. Szükségesnek látta azt is a külügyminisztérium, hogy a kérdésben az ország közvéleménye előtt is magyarázó nyilatkozatot tegyen. Hivatalos távirati irodája útján a következő jelentést adta ki:

A szászvárosi kollégium épületét annak tulajdonosai saját akaratukból adták bérbe a közoktatásügyi minisztériumnak. A Népszövetséghez intézett panaszt a bérlet megkötése tárgyában folytatott tárgyalások ideje alatt terjesztették a Népszövetség elé, mert esetleges rekvirálástól tartottak és a panaszt nagyobb bérösszeg elérésére alkalmas zsaroló eszköznek tekintették. Így bebizonyult a Népszövetség előtt a magyar kisebbség panaszainak komolytalansága.

A Viitorul ezzel a külügyminiszteri kommunikéval kapcsolatban megállapítja, hogy a Népszövetséghez benyújtott panaszok az irredata propaganda céljait szolgálják.

A Rador távirat fenti jelentését a késő esti órákban kaptuk s így nem volt alkalmunk, hogy nyilatkozattal kapcsolatban az illetékes körök véleményét kikérjük. A vádakra vonatkozó méltó válasz bizonyára nem fog elmaradni.

Világraszóló ünnepségekkel ülik meg a mohácsi vész évfordulóját

Törökország bejelentette részvételét — A csata lefolyását filmre viszik — Az elesettek emlékére templomot emelnek

(Budapest) A magyar történelem vérelláztatott, egyik legsötétebb dátumát, a mohácsi vész évfordulóját, jövő év augusztus 29-én nagyszabású országos ünnepségek keretében fogják megülni. Az előkészületek már régóta folynak és az a cél, hogy Mohácsot is a mult világeseményének megfelelő jelentőségben állítsák a világ közvéleménye elé.

Évégből restaurálni fogják a híres szerzetes-templomot, a csata lefolyásáról filmet készítenek, megfestetik egyes jeleneteit a Feszty körképhez hasonlóan. Előbb Mohácson állítják ki, azután Pestre kerül. Megnyitják a mohácsi

emlékmúzeumot, amely nemcsak a csatátér relikviáit csoportosítja, hanem a környéken található történelmi és történelem előtti időkől összegyűjtött emlékeket is magában foglalja. A múzeumnak eddig is négy hatalmas terem betöltő anyaga van. Fel vannak halmozva a mohácsi csatavesztés emlékei: fegyverek, krónikák, töröklevelek.

Az elesettek emlékére templomot emelnek, amelyet szintén a nevezetes évfordulón szentelnek fel. Az ünnepségek világraszólóak lesznek, amelyen a másik legközelebből érdekelt fél Törökország szintén részt vesz.

Tizennyolcmillió lejjel tartozik a kincstár Kolozsvárnak

Súlyos a város pénzügyi helyzete — Nem fizet a város

— Az Ujság tudósítójától —

Kolozsvár város pénzügyi helyzete napról-napra súlyosabb. A kiadások emelkednek és a bevételek csökkennek, mert a városi polgárság teherbíró képessége már úgy kimerült, hogy a közterheket nem bírja fizetni. Ilyen körülmények között nem könnyű a város pénzügyeinek vezetése.

Most különösen kritikus a gazdasági helyzet azért, mert a kincstár a várossal szemben vállalt kötelezettségének nem tett eleget. Annak idején, mikor az állam a városok pótdó szedési jogát megvonta, minden város részére megállapították az állami hozzájárulás összegét. Kolozsvár is megkapta a maga millióit, de csak papíron. A valóságban a kincstár a pótdó ellenértékét csak úgy apránként adogatta. A kincstár ma már nem kevesebb, mint 18 millió lejjel tartozik a város közönségének s ezt az adósságát sehogy sem akarja megfizetni. A tanács már többször megsürgette ennek a hátráléknak kiegyenlítését, de pénz helyett eddig

csak ígéretet kapott.

A kincstárnak ez az érthetetlen álláspontja olyan súlyos helyzet elé állította a tanácsot, amelyből csak egy nagyobb kölcsön felvétele útján lehetne menekülni. Kölcsön nélkül a nehézségeket nem lehet megoldani. Mert ugyanakkor, mikor a városnak a kincstártól 18 millió követelése van, a várost is szorongatják régi adóssai, különösképen pedig azok a magyarországi pénzintézetek, amelyek az előző impérium alatt nagyobb kölcsönöket adtak a városnak. Az impérium változása óta ugyanis a város még nem volt abban a helyzetben, hogy régi adósságaiból valamit törleszthetett volna. A mult évben a költségvetési évet még felesleggel zárták le, ez évben már aligha lesz felesleg s valószínűleg póthitelt kell kérni. A város pénzügyi helyzetéről különben Peptea pénzügyi tanácsos részletes kimutatást készített s azt a mai tanácsülés elé fogja terjeszteni.

Nyolcvanezer marokkói francia távirata a végső győzelemért

A spanyolok hadmozdulatai Marokkóban

(Páris) A katonai helyzet kevésbé olyan kritikus, mint hetekkel ezelőtt volt és a marokkói francia front vezére, Lyautey marsall kedden Franciaországba utazott vissza és a hadműveletek vezetését Pelain tábornokra bízta.

A rifkabilok állandó, heves guerilla-harcokkal és csapatokkal fedezik lassu visszavonulását. A tsouli fronton támadásuk véresen omlott össze, a francia csapatok falanxán olyanira, hogy a támadó rifcsapatok jelentékeny veszteséggel voltak kénytelenek visszavonulni. Ouezzan vidékén Abd el Krim fivére áll a fölkelő csapatok élén, melyek fanalikus hősiességgel indulnak a megsemmisülés rohamába.

A marokkói franciák, akik mintegy nyolcvanezeren vannak, táviratot intéztek Painlevé-hez, melyben tiltakoznak az Abd el Krimmel megkötendő béke gondolata ellen is.

Damaszkuszról jelentik, hogy a francia csapatok visszaverték a druzok támadását is. Ezzel szemben, a Reuter ügynökség Khirbet városának elfoglalásáról ad hírt, melyet a druz fölkelő-csapatok rohammal vettek be. A hadiszerencse a francia gyarmat politikának ezen a front-szakaszán még meglehetősen változékony, melyet a fölkelőcsapatok rendkívül fanatizáltságának lehet tulajdonítani.

A marokkói spanyol zónában élénk katonai mozdulatok észlelhetők. Ceutába naponként megerősítő spanyol csapatok érkeznek oly nagy számmal, hogy nemsokára százezer spanyol katona lesz a marokkói fronton.

— Hírek a politikai életből. Csütörtökön délután minisztertanács volt Bukarestben a miniszterelnök elnöklésével, melyről még nem érkezett jelentés. Bratianu Karlsbadba készül — pihenni. — Duca külügyminiszter szerdán indul a népszövetség genfi új ülészakára, hol Titulescuval és Petrescu Comnen-nel együtt fogja képviselni Romániát. Kiséretében Constantinescu titkárja és Maorodi, a Viitorul szerkesztője lesznek. — Jorga a tegnapi Neamul Romanesc-ben felemeli szavát az antiszemitizmus ellen. — Stirla Sorescu prahovai prefektus állásáról lemondott, mert megyéjében a mezőgazdasági kamarai választásokon az ellenzék győzött. — A közoktatásügyi miniszter Sstoinescu vezérfelügyelőt delegálta Bukarestből a kisebbségi tanítókat vizsgáztató kolozsvári bizottság elnökévé.

Magyar tanítók!

Figyelem!

MEGJELENT

a Dr. Szentpéteriné—Gazdac-féle

képes

ABC és OLVASÓKÖNYV

a magyartannyelvű iskolák IV-ik osztálya számára magyar és román nyelvvel.

A legújabb miniszteri tanterv alapján szerkesztve és 162/925 sz. a. miniszterileg jóváhagyva.

Minden egyes osztály összes tárgyai egy-egy könyvben benfoglaltatnak, úgy, hogy a növendék az eddigi drága és sok könyv helyett

csak egy könyvet kell megvegyen.

A könyvek árai: ABC 18 lej, Olvasó II. oszt. 26 lej, III. o. számára 30 lej, IV. osztály számára 36 lej.

Megrendelhetők az „Ujság” kiadóhivatalánál, vagy a kiadónál, Hirsch A. könyvkiadó Déva.

Szeptemberben olcsóbb lesz a liszt és a kenyér

Maximálják a közszükségleti cikkeket:

— Az Újság tudósítójától —

Kolozsvár város ipari osztálya tegnap délelőtt 11 órára értekezletre hívta egybe az érdekelteket, hogy a közszükségleti cikkek szeptemberi maximális árának megállapítására vonatkozó javaslatukat megtegyék. A tegnapi ülésen megismétlődtek a csatározások a meghívottak és Macedonescu ügyész között, ki az árvizsgáló bizottságnak hivatalból tagja.

Macedonescu ügyész minden közszükségleti cikknél az árszállítást akarta keresztülvinni. Ez ellen a terv ellen azonban a meghívottak, különösen a husiparosok tiltakoztak, mert a legutóbbi ármegállapítás óta az élőállatok tetemesen emelkedtek.

A kihallgatott két szakértő kijelentette, hogy az állatexport megindulása óta az élőállatok 20—30 százalékkal emelkedtek s így a husarak felemelése indokolt. Ezután Daly M. János a mészárosok szövetségének elnöke tette meg javaslatát. Indítványozta, hogy a bizottság a marha árát 30—32, a szopóborjuét 34—36, a sertését 46—52, a zsirét 74, az olvasztani való szalonnát 68, a háj árát 70 lejben állapítsák meg kilogrammonként. A javaslatba hozott árakat a

bizottság jegyzőkönyvbe vette.

Ezután a hal árának megállapítására került sor. A halkereskedők szintén áremelést kértek arra való tekintettel, hogy a hal konzerválásához szükséges jég ára emelkedett. A bizottság a döntést a városi tanácsra bízta.

A lisztkereskedőkkel nem akadt sok dolga a bizottságnak. Maguk a kereskedők ajánlották, hogy a liszt árát a bizottság egy lejjel, illetőleg a finom liszteké 50 banival szállítsa le. Ezt a javaslatot a bizottság el is fogadta s így a liszt- és kenyérréteg szeptember elseje után esni fognak.

A gyűlés végén a vendéglőkben és éttermekben kiszolgált étel árát fölött tanácskoztak. A vendéglősökkel a múlt hónapban méltánytalanság történt, mert a bizottság az árakat leszállította anélkül, hogy a hus, vagy zöldség ára esett volna. A vendéglősök a júliusi árak visszaállítását kérték. A bizottság a kérést méltányosnak találta s ilyen irányban tesz előterjesztést a városi tanácsnak is, amely mai ülésén fog a végleges maximális árak fölött határozni.

Rosenberger kalandjai

Kutatás az elrabolt ékszerek után Besztercén, Nagybányán, Szatmáron, Máramarosszigeten és Érmihályfalván keresztül — „Fő, hogy az ember kedélye legyen rendben...” — mondja a betörő

— Az Újság tudósítójától —

(Kolozsvár). Egy nagyrahatott betörő-kARRIER zárult le a napokban Draghiciu bűnügyi osztályfőnök, Cotz és Suciu detektivek eredményes működése következtében, — legalább is egyelőre. A karrierek dolgában ugyanis sohasem szabad elhamarkodva itélni a Rosenberger Jenő notorius betörő, mellékesen haramiavezér és alkalmi katonaszökevény koncepcióit, egyéni tulajdonságait itélve, a jövőben még sok fejezettel fogja gazdagítani az erdélyi Pitaval vas-kos kötetét.

Miként megirtuk, a gyergyói haramiavilág nak Rosenberger elfogatásával egyidőben fellegett be. A haramia-betörők valamennyien hurokra kerültek s a nyomozó hatóságok számára már csak az idők folyamán rablott és lopott holmik felkutatása maradt hátra. Cotz detektiv tehát a nikkelezett acél karkötőket viselő, kedélyes betörővel együtt vonatra ült és egy külön fülkében nekiindult széles Erdélyországnak.

Rosenberger nem ad mindenkinek kezet

A vonatok a választási mozgalmak miatt meglehetősen zsúfolva voltak és így történt, hogy Beszterce előtt három uriember szállott be a rezervált szakaszba. Rosenberger szemben ült Cotzcal a sarokban: megbilincselte kezeire pedig — esztétikából — angol sportsapkáját tette diszkrétan reá. Az urak bemutatkoztak a detektiveknek s Rosenberger felé fordultak, aki azonban előkelően tűnődött a tovasuhanó tájakon...

— Miért haragszik ez az ur? — kérdezte az ujonan felszállottak egyike, miközben a kinyújtott keze megállott a levegőben a csodálkozástól.

Rosenberger unottan fordult Cotz felé:

— Na hallja? — Csak nem fogok én minden emberrel kezet?!

Általános megrökönyödés. Az urak dühbe-gurultak és névjegyeik után kotorásztak, az inzultált fél pedig gyanus közelségbe lépett. Még egy pillanat és —

— Ugyan uraim — állott fel a betörő akkor, — látom na, hogy rendes emberek... Hiszen én nem haragszom... Rosenberger vagyok...

A bilincs megcsillant s a vonat kattogva robogott be a besztercei állomásra.

Ékszerek és aranytömbök

Besztercén egy briliáns gyűrűt „helyezett” el a betörő. Moldován besztercei főügyész, a nyomozás érdekében mindent megtett, hogy mielőbb előkerüljön a gyűrű. Rosenberger unott arccal járta végig a gyanus helyeket, amíg az

egyik ékszerésznél rá is akadtak a kérdéses ékszerre. Egy másik ékszerésznél már aranytömbök voltak összeolvasztva a rablott holmik, tekintve, hogy előrelátó emberek mindig akadnak. Ugyanígy történt Désen és Nagybányán is, ahol Fried ékszerésznél több aranyórát és egy két méter hosszú aranyláncot találtak meg a kedélyes betörő utmatatása nyomán.

— Nézze Cotz — mondotta Rosenberger, amint 38 fokos melegben épp a város főterén bandukoltak át: fizessen nekem egy fagyaltot s ha érdekli, elmondom azt az esetet a biciklivel, — cserébe...

Ugy is lett. A megbilincselte betörőről lekerültek a csillogó amerikai kösöntyük s egy szelet málna meg egy szelet vanília-fagyalt között megtörtént az óhajtott vallomás is. Még mondja valaki ezekután, hogy nincs nálunk kriminálpszichológia!

„Bicikliverseny” Érmihályfalván.

— Hát úgy történt, hogy Máramarosszigeten eszembe jutott, hogy elég volt már a katonaság gyönyögtetéséből — mesélte a betörő, aki a szigeti tizes vadászrezd méltatlan közvitéze volt. Elmentem egy Lerner Sándor nevű ismerősömhöz és kétszáz lejért „kölesön vettem” tőle a biciklijét. Egész jó gép volt, mechanikusi becsületemre mondom. Nehány nap alatt, Nagybányán keresztül Nagyváradba mentem, majd megrakodva némi szerzeményekkel Érmihályfalva felé nyomtam a pedált. Iszonyu meleg volt a katonaruhában, de gondoltam, jó lesz eladni mindent Mihályon, nehogy lekapjon egy Andris... (A kedves fiu még békebeli tolvajnyelvet beszél.)

— Érmihályfalván tulságosan érdeklődtek a fogadóban:

— Ugyan, hát nem tudják, hogy katonai kerékpárverseny van? Negyvenezer lej díj van kitűzve, aki harminc kiló teherrel Máramarosszigetről Kolozsvárra biciklizik — dűtöttem be őket.

— Ejha! Ez már beszéd — álmélkodtak a hallgatók és engem, mint első, néma tisztelettel szemlélték. Még aznap tovább bicikliztem. Egész nagy tömeg állt a helység végén: várták a többi versenyző gépeket.

Nagyváradban Schwartz Simonnak adtam el a gépet, de tudja, másnapra már meg is bántam. Potom áron egy ilyen gépet! Másnap reggel utána is mentem, két nő volt a szobában, amint bekukkantottam, éppen kávéztak az ágyban. Diszkrét ember vagyok, ezért termé-

szetesen visszafordultam, de — néhány emlékekkel gazdagabban. Tudja, olyan felejthetetlen volt a kép, hogy emlékül elhoztam az asztalon levő ékszereket is.

Elmondhatja a feleségemnek, ugyis agyonverem!

fejezte be előadását Rosenberger, mivel elfogyott a fagyalt és Cotz nem nyújtott semmi reményt az újabb szállítmány rendelése irányában...

— Ő neki köszönhetem azt, hogy a csiki haramiák közé keveredtem. Lássá, bevaliom, betörővér van bennem, nem tudok „dolog nélkül” élni: de az utonállást szívből utáltam. Nincs benne semmi izgalom. Meglátja, agyonverem még, csak kerüljek ki a „pihenő”-ből... Ha érdekli, elmondhatom, ha fizet még egy adag!...

— No nem, gyertünk csak — mondotta a ridegszívű Cotz s így az utókor előtt relytélynek fog maradni Rosenberger eljövendő szerelmi drámája...

A betörő kolozsvári nyomai Iliescu Viktor zálogházai felé vezették a nyomozást végző hatóság embereit. Körülbelül tizezer lej értékű ékszert zálogosított el Rosenberger nála, gondolván a jövőre is, midőn a potom pénzért újra kiválthatja őket. A Schütz János-uccai betöréses ékszerlopás felfedezésekor a rendőrség leírt a zálogházakhoz is, közölve velük az elrabolt ékszerek listáját. Ennek ellenére a betörőnek sikerült elhelyeznie az értéktárgyakat. „Hiszen ugyis kiváltom”, — mondotta a betörő — „elfogadhatják nyugodtan...” A nyomozás ezirányban is kiterjeszkedett.

TÖZSDE

Zürichben a lej 2'65, Párisban 10'70

Kolozsvári piacon a szilárdulás tovább tart. Tegnap délután hat óráig a következő jegyzések történtek:

Zürich 39'40 —, Newyork 202'75, London 986, Wien 28'50, Prága 605, Milánó 780, Páris 964, Budapest 347. Pénz 39'20-a alapon.

Bukaresti zárlat augusztus 27-én: Deviza: Páris 952, London 985, Newyork 201'75, Itália 760, Svájc 3920, Bécs 2840, Prága 600. Valuta: Napoleon 740, марка 47'50, léva 138, török font 112, font sterling 960, svájci frank —, olasz lira 740, drachma 300, dinár 345, dollár 201 —, lengyel марка 34 —, osztrák kor. 28 —, magyar korona 27'50, cseh korona 590.

Zürichi zárlat augusztus 27-én: Berlin 122'80, Amsterdam 207'90, Newyork 516 —, London 2506'50, Páris 2430, Milánó 1935, Prága 1530, Budapest 7255, Belgrád 922'50, Bukarest 265, Varsó 87'50, Wien 7260.

* Értesítem a nagyjérdemű közönséget, hogy üzletemet Wesselényi-utca 3. szám alól Főter 18. sz. alá helyeztem át. Ioan Raf, órá és ékszerész.

Gyermekkosci nagyban és kicsinyben !!

Gyermekkosci-árjegyzék díjtalanul

Gyermekkosci gummiúszónórban

„BRENNABOR” gyermekkosci

kizárólagos lerakata a

Hercules áruházban

CLUJ — KOLOZSVÁR
(Szemben a Gólya-áruházzal.)

Pontos vidéki szíjfelkötés !!

□□ Szolid □□
és olcsó árak!

UJSÁG

Hat héfig kinozta a büntudat

Szerelmi dráma a zebegényi erdőben

— **Véres üsszetűzés a bécsi kampos keresztesek és a kommunisták között.** (Bécs). A cionista kongresszussal kapcsolatos kampóskeresztes tüntetésekből kiindultak. Tegnapi egy kampóskeresztes csapat *Gallankirchen* környékén heves tüntetést rendezett. A tüntető csapat utközben szembetalálkozott egy kommunista csapattal s a két csoport között hamarosan véres üsszetűzésre került sor, amelynek csak a rendőrség erőteljes közbejárása vetett véget.

— **Szénmezőket fedeztek fel Bruck mellett.** Bécsből jelentik: Bruck környékén Burgenlandban két méter vastag szénrétegre kadtak. A szakértők megállapították, hogy agyterjedelmű szénmezőről van szó, a szén pedig jobb a felsősziléziai szénénél. Tavasszal megkezdik a kitermelését.

— **Megfojtottak és kiraboltak egy regasszonyt.** Temesvári tudósítónk jelenti: Nagykömlősen tegnap hajnalban ismeretlen tettesek betörték özv. Feghetianu Krisztina lakásába. A zajra az öreg asszony felébredt, de a következő pillanatban több férfi ugrott rá és megfojtották. Azután a tettesek átkutatták a lakást és összes értékes holmikat és készpénzt nagukhoz véve eltűntek. A rendőrség az ügyben bevezette a nyomozást.

— **Robogó kocsin ölte meg a villám.** Temesvári tudósítónk jelenti: A temesmegyei Rékás községben Katin Iván 24 éves szakács a dühöngő viharban kikocsizott. Háza közelében a robogó kocsira sujtott a villám, mely Katint megölte.

— **Ujabb viharok fenyegetnek.** A bukaresti meteorologia intézet jelentése szerint Romániában újabb viharok várhatók az abnormális hőség miatt, amely sok helyt árnyékban 38, napon 48 fokig emelkedett.

— **Ajánlat érkezett a moreni tüz-tenger elfojtására.** Bukarestből jelentik: A Romano-Americana petroleumtársaság ajánlatot kapott Oprica Nicolae vállalkozótól a moreni égő szonda tüzeinek elfolytatására. A vállalkozó annak a reményességének adott kifejezést, hogy a tüzet a szonda akcióképességének befolyásolása nélkül fogja eloltani.

— **Hárommillió pénzbírság.** Bukarestből jelentik: A fővárosi vámhivatalnál nagy selyemcsempészési társaságot lepleztek le. A vámhatalóság Smilovici Leon és Auer Salamon kereskedőket 3—3 millió lej pénzbírságra ítélte.

— **Gerendákkal állították meg az elszabadult vasuti kocsit.** Nagyváradai tudósítónk jelenti: Tegnapi délután a hirtelen keletkezett szélvész egy vasuti kocsit, mely a biharkeresztes állomáson vesztegelt kimozdított állásából s befutott a biharpüspöki állomásra. Telefonon értesítették az esetről a román hatóságokat, amelyek gerendákkal állították meg az elszabadult vasuti kocsit, melyet azután visszaindítottak a biharkeresztes állomásra.

— **Rendőri hírek.** A Jundsz-gépgyár 141. számú autója a Kajántól-uton robogott lefele ugyanabban az időben, mikor *Meszesán* György nevű, kilenc éves kisfiúcska, az uttest szélén játszadozott. Az autó sárhányója elkapta a kisgyereket s testét a kerekek alá gyűrte. Súlyos gerincsérüléssel és törött bordákkal szállították be a fiúcskát a belgyógyászati klinikára, hol jelenleg haldoklik. Az autó sofőrje, *Bucsi István* ellen a közlekedésügyi rendőrség eljárása megindult. — *Dumbrăva* Livius kolozsvári tőzsdetulajdonost *Pop* Jakab rendőrkormányzó csalásért feljelentette. Feljelentő szerint a tőzsdés nyolcezer lejt csalt ki tőle, melyet vonakodik visszafizetni. Az eljárás megindult.

— **Kitépte a beleit a villamos-fűrészt.** Zomborból jelentik: Krónics István vendéglős villamos favágógéppel dolgozott. Az uccai áramba bekapcsolt fűrésszel munkához látva nem vette észre, hogy a készülék labilis alapokon áll. A fűrészt alól a két hasáb fa, mellyel alá volt támasztva a gép, kicsuszott és a fűrészt fölé hajló vengéglős hasával a fűrészt forgó kerekeibe esett. A fűrészkorong a szerencsétlen ember beleit gyomrából négy helyen kitépte, súlyos sérüléseibe hétfőre virradólag belehalt.

(Budapest). A zebegényi erdőben hat héttel ezelőtt titokzatos körülmények között, szerelmi dráma játszódott le, melyről szokatlan körülmények között szereztek tudomást a hatóságok.

Pots Kálmán huszonhat éves szerelőmunkás hosszabb idő óta buskomoran végezte munkáját, amit családosember léte munkástársai családi gondjainak tudtak be. A munkás egyre furcsábban viselkedett, rendetlenül járt be a munkájára, annyira, hogy szokatlan viselkedése felkeltette ismerőseinek figyelmét.

Vasárnap kiránduláson volt, ahol a buskomor munkás egyik társának rendkívül különös vallomást tett. Elmondotta, hogy már régóta szerelmes volt *Polónyi Rózsi* huszonnégy éves asszonyba, aki hosszabb idő óta különválva élt a férjétől.

Mintegy hat héttel ezelőtt, közös kirándulásra mentek a zebegényi erdőbe, ahol télt-

kenységében, hosszas és izgatott szóváltás után revolverével lelőtte kedvesét. Tettétől megriadva menekülni akart, de félutról a hulla felfedeztetésétől való félelmében visszaroht és áldozatának már megmerevedett holttestét az erdő avarjába kaparta s vékony földréteget szőrt rá. Több órán keresztül ült tenyerébe temetett fejével az elrejtett hulla mellett s megfigyelte, hogy az arrafelé hazatérő hirándulók észreveszik-e a földhalmot. Fel nem fedezett bűnének tudatát azonban nem bírta elviselni s valomással könnyített lelkén.

Munkástársa feljelentésére azonnal rendőri bizottság szállt ki a zebegényi erdő megjelölt helyére, ahol az oszlásnak indult hullát meg is találták. A helyszínen *Pots* azzal egészítette ki vallomását, hogy tettének elkövetése után önmagával is végezni akart, de csak jelentéktelenül sebesült meg. A tragikus szerelmi dráma tettesét letartóztatták.

— **Megölte a cséplőgép.** Temesvári tudósítónk jelenti: Cséplés közben megrázó szerencsétlenség történt a temesmegyei Bánlakon. *Carabas János* 59 éves napszámos a cséplőgép dobjába esett, mely ballábát valóságos levágta. Azonnal a temesvári kórházba szállították, ahol a vérvesztesség következtében csütörtök reggelre kiszenvedett.

— **A vihar pusztításai.** Brassóból jelenti tudósítónk. Tegnapi hatalmas viharok voltak a Predealon Moreniban, Brassó és Fogaras megyékben, amelyek különösen a gyümölcsösökben tettek nagy kárt. A táviró és telefon vonalak nagy része megrondálódott. Bukarestben szintén nagy felhőszakadás volt, amely azonban nagy kárt nem okozott.

— **Szerencsés korcsmáros.** Bukarestből jelentik: Tatarescu miniszter tegnap nyújtotta át Munteanu és Tomescu fejére kiltűzött díjat *Moise Jonescu* korcsmárosnak. A zsidó korcsmáros söntésében vallotta be részeg fővel *Nicola földműves*, hogy a keresett rablók nála tartózkodnak.

— **Elkobozták Codreanu esküvői filmjét.** Bukarestből jelentik: Az ügyesség elrendelte a Codreanu-esküvői fölvelet filmfelvételek elkobozását. A hatóságok a filmet a közrendre nézve károsnak minősítették.

— **A tűz elpusztított egy községet.** Bukarestből jelentik: *Gauriciu* községben tűz ütött ki, amely a szélviharban ellenállhatatlan erővel harapózott szét. Csakhamar az egész falu lángban állott. A lakosság tehetetlen volt a vésszel szemben. Több ember a tűzbeu lelte halálát. A kár sok millió.

— **Egy nagyváradai fia titokzatos halála.** Nagyváradai tudósítónk jelenti: Tragikus körülmények között halt meg *Aszódi Ferenc*, egy igen előkelő gazdag kereskedőnek gyermeke. Szombaton délután hirtelen rosszul létről panaszkodott. *Kondrád Béla* vizsgálta meg a fiatalembert, aki megállapította, hogy bérhurut és nagyfokú migrén okozta hirtelen rosszullétét. Orvoságot rendelt s a fiatalember másnap már egészen jól érezte magát és az ágyat is elhagyta. Kedden éjjel ismét hirtelen rosszullétről panaszkodott, ismételten heves főfájás fogta el. A család háziorvosa *Winkler Lajos dr.* morrium injekciókkal csillapított a szenvedő fiatalember fájdalmait. Az injekció után *Aszódi* elaludt és másnap délelőtt tíz órakor sem ébredt fel. A szülők rosszat sejtve, ismét orvoshoz fordultak, aki elleninjekciót alkalmazott, azonban a beteg anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét, kiszenvedett. A házi orvos jelentést tett az esetről *Barna Ármin* tisztifőorvosnak, aki elrendelte a kezelőorvosok kihallgatását és a receptek megvizsgálását, valamint a hulla felboncolását. *Winkler dr.* a kihallgatás során kijelentette, hogy kedden délután hívták a beteghez, aki erős fejfájásról panaszkodott. Morrium és kokain injekcióval igyekezett csillapítani a beteg fájdalmát. Az injekcióadásnál a minimálist alkalmazta. Nemrégiben tüdőcsucshurut ellen kezelte a fiatalembert s valószínűnek tartja, hogy a bérhurut következtében tuberkulotikus bélvérzés adódott elő s ez okozta a hirtelen halált. A többi kezelőorvost is kihallgatták, akik egy-

öntetlen azt vallják, hogy semmi felelősség nem terheli őket a bekövetkezett halálért. A receptek kiállítását körül sem fedeztek semmi hibát fel. *Barna Ármin* ezekután áttette az ügy iratait az ügyészséghez, amely soronkívül azonnal letárgyalta az ügyet, minthogy az orvosok vallomása alapján, valamint a receptek helyes kiállítását következtében nem lát semmi különösebb esetet fennforogni, elrendelte a hulla felboncolását.

— **Haláloszós.** Özv. *Kolozsi Sándorné*, szül. *Olajos Katalin* életének 65. évében f. hó 27-én déli egy órakor meghalt. Az elhunytban *Komjatszegi Lajos* vendéglős anyósát gyászolja. Temetése a róm. kath. egyház szertartásai szerint vasárnap délután a temető kápolnájából fog végbenni.

— **Felhívás.** A Kolozsvári Általános Polgári Betegsegélyző Egylet elnöksége értesíti Kolozsvár társadalmát, hogy a mintegy 40 év óta fennálló együletének jogi személyisége elismerést nyert. Kéri ezért mindazon érdeklődőket, kik ennek az üdvös célt szolgáló együletnek tagjai óhajtanak lenni, hogy nemzetiség és felekezeti különbség nélkül tagfelvétel iránti kérésüket minden hét csütörtökön d. e. 8—10-ig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 8—12-ig a Str. Memorandului 22. (volt Unió-ucca alatt személyesen vagy írásban adják be. Beíratási díj 20 lej. Tagdíj hetenként 10 lej. Ezért a csekély összegért orvosi kezelést — vonatkozik ez a tag 15 éven aluli családtagjaira is — halál esetén pedig 1000 lej készpénzsegélyt biztosít az egylet tagjainak. Az egylet orvosa dr. *Lorenc Béla*. Tisztelettel az elnökség.

— **Iskolai beíratás.** A kolozsvári ref. egyházközség elemi iskoláiban a beíratások f. hó 27-én kezdődtek meg. Beíratások minden nap d. e. 8—10-ig és d. u. 3—6-ig eszközöltnének. Kériük a szülőket, hogy gyermekeik beíratásáról mielőbb gondoskodni sziveskedjenek. Az iskolaszék.

— **Jubileumi előadás a Kratejl Cirkusban.** Ma, pénteken este a Circus Kratejlben *Anton Kratejl* igazgató, igazgatói működésének 25 éves évfordulója alkalmával, nagy jubileumi előadást rendez.

* **Magyar tanítók figyelmébe.** A napokban hagyta el a sajtót Dr. Szentpétery né új *Abc- és Olvasókönyve* az el. magyar iskola négy osztálya számára. Figyelje a hirdetési rovatot.

* **Üveges virágház, 240x200 cm. használatlan, 240x185 cm. használt és 150x95 cm. méretű használt rámaival eladó.** Értékesíthet az „*Iris*” porcellángyárban. *Strada Chintaului*.

Pénzkölcsönök

folyósítása több esztendei lejáratra

Áruüzletek

bel- és külföldi gyors lebonyolítása

Kereskedelmi képviselők

Kereskedelmi Vállalat volt Széchenyi-tér 4. szám, emelet

Új üzletfeleinknek csakis 9—10 és 4—5 óra között állunk b. rendelkezésére. — Telefon 10—15. szám

Mit tapasztalt Pretorian vezérigazgató Erdélyben?

Juniusban történt, hogy Alexandru Constantinescu földművelésügyi miniszter utasította az erdőügyi vezérigazgatóságot, hogy esetről-esetre adjon módot a fatermelőknek az üzemtervek jóváhagyása után a kitermelési munka továbbfolytatására. Ennek az utasításnak a nyomán a cégek tárgyalásokba is bocsájtkoztak az agrár-kisajátítások rendezése és az üzemtervek jóváhagyása érdekében a miniszteriummal. A tárgyalások azonban kivételes esetektől eltekintve, eredménytelenül végződtek, mivel a kormány oly súlyos feltételekhez kötötte az üzemtervek jóváhagyását, melyeket a tárgyaló cégek el nem fogadhattak.

A feltételek között szerepelt: annak az elismerése, hogy a kisajátított erdőségért az államnak tekintélyes összeget fog fizetni az illető cég megváltási ár fejében. A legtöbb cég ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy erdőségeit már a magyar államkincstártól megvásárolta s kérte a szerzett jogok tiszteletbentartását. A második feltételt az képezi, hogy a cégeknek nagyobb, öt-hatszáz-ezer lejes biztosítékot kell letenniük ujjaerdősítési célokra. Természetes, hogy ezeket a feltételeket alig volt hajlandó néhány cég is elfogadni.

Érdekes, hogy a fatermelő vállalatok szerzett jogait igazoló szerződéseket a román kormány nem hajlandó elismerni, ellenben szívesen elismeri ezek jogos mivoltát akkor, amikor erre saját érdekei késztetik. Ismeretes, hogy a román és a magyar kormány között élénk viták folynak bizonyos értékek felbecslése körül, mely értékekre a magyar kormány Romániával szemben igényt emelt. Ezek közé az értékek közé tartoznak bizonyos erdélyi erdőségek is.

A vita eldöntése ma már a jóvátételi bizottság előtt folyik. A román kormány annak az igazolására, hogy Magyarország túlzottan magas árakat igényel, egyes erdélyi fatermelő-cégek üzemtervi kérése mellől kiemelte és a jóvátételi bizottsághoz felterjesztette azokat a szerződéseket, melyeket az illető vállalatok a magyar kormánnyal kötöttek s amelyeknek elismerését viszont ő maga megtagadja.

Ez azonban csak egyik fázisa annak a végeláthatatlan küzdelemnek, melyet faterme-

lőink az illetékes kormánytényezőkkel folytatnak. A küzdelem másik frontján a talpfaszállítók és az államvasut áll szemben egymással. A román államvasutak vezérigazgatósága a passzív rezisztencia és a kiéheztetés fegyverével küzd.

Ennek a küzdelemnek eddigi eredménye előtűnik fekszik: a vasúthálózat teljesen leromlott s már megszokott dolog oly vasuti szerencsétlenségekről hallanunk, amelyeket elkorhadt talpfák okoztak. Ezzel szemben mi a fatermelők álláspontja? Eléini egy olyan árat, amely még mindig hetven százalékkal olcsóbb, mint a szomszédos államokban elért árat.

Pretorian vasuti vezérigazgató nemrégiben Erdélyben járt és kijelentette, hogy meggyőződést szerzett vasutvonalainak tarthatatlan állapotáról. Érdeklődéssel várjuk, hogy milyen lépéseket fog sugalmazni Pretorian vezérigazgató annak ez a belátás, vagy továbbra is oly árat akar talpfához jutni, amelyek az előállítási költségeket sem fedezik?

A kolozsvári gabonapiac zugkereskedelme. A kolozsvári városi tanács rendelete szerint a honvédtulcai gabonapiacra reggel hat órától 9 óráig sem a malmok sem a kereskedők nem vásárolhatnak. Ezt az intézkedést az tette szükségessé, hogy a közönség közvetlenül és ne másod, vagy harmadkézből juthasson hozzá a gabonához. A rendelet árnyéka alatt azonban egy szervezett zugkereskedelem fejlődött ki, melynek tagjai a vidéki gazdák, akik leelőlegezik s mire a malmosok megbízottai, vagy a terménykereskedők a piacon megjelennek, az árut már csak két-három ezer lej-vel drágábban vásárolhatják meg az élelmes lánckereskedőtől. Ennek a hatóságok részéről megtört manipulációnak nem kevés szerepe van abban, hogy a buza a kolozsvári piacon a múlt heti 80 ezer lejes árral szemben 92—95 ezer lejre szökkent fel.

Nyolcmilliórd lej egy évi fatermelésünk. Az iparügyi miniszterium statisztikai vezérigazgatósága most tette közzé bányáinknak az elmúlt év folyamán elért eredményeit. A kitermelt ércnek teljes értéke hét milliárd 894 és fél millió lej.

IRODALOM-MŰVÉSZET

„Tolnay itt, Tolnay ott, Tolnay mindenütt...” Az erdélyi napisajtóban az utóbbi napokban különfajta közlemények jelentek meg, melyek arról számolnak be, hogy a kolozsvári Magyar Színház népszerűségnek örvendő volt bonvivánja, Tolnay Andor, aki a budapesti Fővárosi Operettszínházhoz szerződött el ezelőtt egy éve, nem akar hazajönni. Eszébe sincs. Ennek ellenére állítólag leszerződött Gróf Lászlóhoz Nagyváradra s a kolozsvári Magyar Színház is mint új tagját emlitette meg hivatalos programjában. Ugy látszik a kitűnő bonviván megoldotta a tér és idő évezredes differenciáit és az új szezonban egyszerre három helyen is játszik: Budapesten, hová a hír, az ambíció és egyebek hívják, Nagyváradon, hová nem tudjuk micsoda és végül Kolozsváron a színházi mult tradíciói csalogathatnák vissza... Mindenesetre kolozsvári szerződése saját kérése alapján sikerült, s kötelességéhez híven valószínűleg eleget is fog tenni ennek szeptember 15-én.

Szeptember elején kezd meg előadásait Fehér Imre színtársulata, Szászrégenből jelentik: Fehér Imre színtársulata új színházi évadját szeptember első napjaiban Szászrégenben kezd meg, hol előrelát-

hatólag hat hetet fog a színtársulat tartózkodni. Marosvásárhelyi játékidéjük valószínűleg október hó közepén veszi kezdetét. A társulat új tánckomikusa Bányász István lesz, aki a kolozsvári színházról való megváltása után Fehér Imre társulatánál helyezkedett el.

A színészvizsgák hivatalos eredményei. A romániai drámai és lírai színészek szindikátusának tagfelvételi bizottsága az alant felsoroltaknak adott működési engedélyt. Rendes szindikátusi tagságukat kérhetik: Dorogi László, Stein Anna, Bayer Kató. Farbak Ede és Feleki Ede feltételeken vétettek fel. Egy évi működés után kérhetik rendes tagságukat: Illés Margit, Krémer Ferenc, Szabó Mária, Szalai Dezső és Kovásznai Artur. Két évi működés után kérhetik rendes tagságukat: Varga József, Jung János, Balogh Böske és Kőszegi Margit. Egy év után újra kell jelentkeznie: Ujvári Vilmosnak és Kovásznai Lászlónak. Három évi működési engedélyt kaptak: Agai Margit, Bartha Giza, Rajz Magda, Szepesi Margit, Salgó Jenő, Mihályi Margit, Mihályi Erzs, Répay Elemér, Papp Nusi, Pálfi Zsazsa, Füredi Margit, Szabó Ica, Simonffy Margit, Rédei Tibor, Szabó Gitta, Kubán Margit, Papp Rózsi, Láng Eszter, Schönbrunn Jolán, Lendvai Böske, Hácsik Bella, Hácsik Piroksa, Szabó Gizella, Derecskei Juci, Szentgyörgyi Mária, Fülöp Sándor, Prusa Mariska, Sándor Anna, Révész Lajos,

Kovári Kovács Jolán, Szalczer Matild, Herskics Jolán, Loránt Erzs és Kiss Mária. A fennsorolt vizsgára jelentkezett növendékeket bizottság elutasította.

Fundatia Principele Carol mozgheti műsora a Szinkörben. Aug. 28-án, pénteken Nagy Katalin cárnő táncosnője. Elethű koreográfus az orosz udvar és főurak életéből, csodaszékiállítással és a leghíresebb moszkvai színészekkel a főszerepekben: Runia, Czovskaja, Havansky stb. Vasárnap, 30-án, nagy gyermekelőadás 11 és fél órai kezdettel, Zigottova 6 felvonásban.

Heti műsor:

Péntek: Mariska, vagy a házasságtörés iskolája. 2. o. szor. (Sorozatszám 317.)
Szombat délután fél 4 órakor: A csirkefogó. (Ujdon 6. o. szor. Mérsékelt helyárral. Sorozatszám 318.)
Szombat este fél 9 órakor: Csárdáskirálynő. (Király Ernő vendégjátékával, Karácsonyi Ili föllépésével. Sorozatszám 319.)
Vasárnap délután fél 3 órakor: Három grácia. (Neményi Lilivel, Erényi B. skével, Ihász Aladár, Tompa Bélával. Mérsékelt helyárral. Sorozatszám 320.)
Vasárnap délután 6 órakor: Iglói diákok. (Király Ernő vendégjátékával. Leszállított helyárral. Sorozatszám 321.)

A színházi iroda hírei:

Fanny és a cselédkérdés. Jerome K. Jerome, Anglia legdivatosabb színpadi szerzője, amelynek darabjai diadalmasan járnak Európában és Amerika minden színpadán, legújabb művével, amelynek címe Fanny és a cselédkérdés, minden eddigi sikerét felülmúlja. Különös, bűbájos, vonzó történetet öntött színpadformába az angol író. Ő maga így jelöli meg a darabjának műfaját: Könnyen lehetséges, hogy a játék 3 felvonásban. Magyar nyelvre Helt Jenő fordította a darabot mesteri módon. Fanny és a cselédkérdés lesz a jövő hét műsorának különös szenzációja. Fannyt Poór Li fogja játszani, a két vénkisasszonyt Laczkó Aranka és Miklóssy Margit, de igen hálás szerepe Forgács Sándornak, Kemény Lászlónak, Ihász Aladárnak, Mihályfy Lászlónak, Áldó Juliskának, Lendvai Böskenek, Ujvári Vilmosnak is. A próbák az igazgató vezetése alatt folynak már a Fanny és a cselédkérdésből.

Délutáni előadások olcsó helyárral. Szombaton délután félnégy órai kezdettel a kacagató Csirkefogó kerül színre K. Tóth Erzsivel, Laczkó Arankával, Miklóssy Margittal, Baróti Erzsivel, Marsi Gizivel, Ihász Aladár, Mihályfy Lászlóval, Izsó Miklóssal főszerepekben. Vasárnap az első délutáni előadás fél három órakor kezdődik s a Lehár operettje, a Három grácia kerül színre olcsó helyárral Neményi Lilivel, Ihász Aladár, Tompa Bélával, Erényi Böskevel, Izsó Miklóssal, Leővey Leóval a vezetős szerepekben.

Király Ernő vendégjátéka. Óriási az érdeklődés a szombaton kezdődő Király vendég szereplések iránt. Első este a Csárdáskirálynő kerül színre, amelynek Edvin szerepét Király Ernő Budapesten, Bécsben, Berlinben és Amerikában körülbelül ezerszer játszotta. Vasárnap délután 6 órai kezdettel az Iglói diákok kerül színre mérsékelt helyárral, Király Ernővel Holéczy Pista híres szerepében. Éviké először fogja Lendvai Böske játszani. Vasárnap este Pintér Böskevel együtt lép fel Király Ernő a Varázskeringő c. Strauss-operettben. Hétfőn a Leányvásárban játszik Király Ernő s partnerei lesznek Pintér Böske, Neményi Lili, Ihász Aladár, Leővey Leó.

Farmati Lajos bőrdöndös

Cluj, Strada Memorandului (Unió-utca) 16.
Készít új bőrdöndöket és utazótáskákat. Javításokat olcsón vállal. Vidéki megrendeléseket azonnal, pontosan eszközöl!

Fonal,
végáru és
szőrmefestés

KRISTÁLY

Kelmefestő,
vegytisztító és
gőzmosógyár Cluj

Kereskedőknek,
szűcsöknek és
szövődékeknek
mérsékelt árak.
Postacsomagforgalom

SPORT.

A nagyváradai Törekvés kolozsvári mérkőzése

Szombaton és vasárnap a jelenleg legjobb csapat tartott nagyváradai csapat, a Törekvés endégszerepel Kolozsvárt. A Törekvés minenkor Nagyvárad egyik legjobb csapata volt legutóbb a NAC felett aratott győzelmével igazolta, hogy momentán nem talál otthonán legyőzőre.

A kolozsvári csapatok közül szombaton a Viktoria, vasárnap pedig a KAC lesz az ellenfele. Mindkét csapat a lehető legerősebb összeállításban veszi fel a küzdelmet a vendégekkel. A Viktoria aradi gyengébb formáját akarja megcáfolni, a KAC pedig hosszú idő óta most zerepel először és pedig olyan erős összeállításban, a minőben már régen nem jelentek meg a piros-fehér színek. A center posztján smét játszik a KAC főerőssége, a Budapestről visszatért Rakitovszky, ki mellett az Universitateának a nyári szünidőre a KAC részére étékengedéllyel bíró tagjai is erősítik a csapatot, úgy, hogy különösen ezen utóbbi mérkőzés után méltán nagy az érdeklődés.

Az aradi Meteor országos kerékpárversenye. 1000 m. főverseny. 1. Rennich Meteor 1 p. 29 mp. 2. Szegvári, Glória, 3. Szabó, Meteor.

Kezdk versenye: 1. Zinka Meteor 3 p. 58 mp. 2. Wittich, Glória. 3. Boldor Meteor.

Haladók pontversenye: 1. Schoor Meteor 23 p. 2. Szabó S. Meteor 13 p.

1000 m. szeniorverseny 1. Butsko, Meteor 1 p. 45 mp. 2. Dorong TMTE. 3. Román Egyetértés.

2000 m. csapatverseny: 1. Meteor A. 3 p. 05 mp. 2. Meteor B.

10 km. motorverseny; 1. Lucsay, Meteor 13 p. 05 mp. 2. Jantho AMTE.

15 km. páros verseny: 1. Rennich—Grosz Meteor. 2. Janka—Boldor Meteor.

Románia kerékpáros bajnokságait az aradi METEOR kerékpáros egyesület rendezi aug. 30-án, mikor is a következő számok kerülnek döntésre:

1000 m. főverseny, bajnokság.

3000 m. pontverseny haladók részére.

1000 m. selejtező kezdők részére.

1000 m. seniorverseny 32 éven felüliek részére.

1000 m. hölgyverseny.

10 km. motorverseny.

25 km. párosverseny.

Nevezések Boda Ferenc címre (Aradvárosi gépüzemek gázgyára Str. Muciu Scevola) küldendők.

Bega bajnokság. 6 km. szakaszon rendezték meg Temesvárt a Bega bajnokságot, melyet meglepetésre Zimanek Rapid nyert meg 66 perc alatt a 70 mp alatt uszó favorit Berger előtt.

Bukaresti eredmények: Inventus—Unirea 7:1 (4:0)

Prahova—Valvartei 7:2 (3:1)

Svédország athletikai bajnokságainak második napján. Petterson folytatta győzelmeit és összesen 4 bajnokságot nyert. Kiváló a magasugrás, 10 km. futás, hármasugrás és a gátfutások eredménye. Részletes eredmény:

100 m. 1. Petterson 11.1 mp.

400 m. 1. Bylehn 49.6 mp. 2. Österdahl 50.1 mp.

10,000. 1. Stenfeldt 31 p 27.9 mp.

Magasugrás 1. Österberg 190 cm. 2. Karlsson 185 cm.

Hármasugrás; Österberg 14.40 m.

Rudugrás: Lindbland 365 cm.

Súlydobás: 1. B. Jansson 14.10 m.

Súlydobás 2 kezes: 1. B. Jonsson 26.75 m.

Diszkoszvetés: 1. Liming 41.95 m.

Diszkoszvetés 2 kezes: 1. Ericksan 81.68 m.

Gerelyvetés: 1. Blomquis 60.59 m. 2. Lindström 60.45 m.

Gerelyvetés 2 kezes: 1. Lindström 106.84 m.

110 m. gát: 1. Petterson 15.5 mp. 2. Lindström.

400 m. gát. 1. Petterson 55.3 mp. 2. Lindström.

A prágai Spárta nemzetközi athletikai versenyének második napja. Zuhogó esőben gyenge eredményekkel folyt le a Spárta versenyének második napja a következő eredményekkel:

100 m síkf. 1. Vikonpil 11.6 mp. 2. Réti MTK. 11.7 mp. 3. Jahn 1 m. 4. Svoboda.

200 m síkf. 1. Borovicza 24.4 mp. 2. Réti MTK fél m. 3. Zanda.

400 m síkf. 1. Wolf 52.8 mp. 2. Vimmel. Az 51.1 mp. alatt beérkező Vikonpilt pályaelhagyás miatt disqualifikálták.

4x1500 m staféta. 1. Zidenince 17 p. 42.3 mp. Cseh rekord. 2. Spárta Wohralik mint a Spárta utolsó embere 4 p. 06.6 mp.-et futott.

Magasugrás: 1. Machan 170 cm. 2. Zandesu 160 cm.

20 km. futás Prága és Rostock között. 1. Bruhnen (Wien) 1 óra 08 p. 58.8 mp. 2. Kostyák 1 óra 10 p. 29.8 mp. (rekord). 3. Wolf.

20 km gyaloglás ugyanott: 1. Linka 1 ó. 45 p 19.1 mp.

Norvégia athletikai bajnokságai részben eldőlték Krisztániában. Kitűnő a diszkosz és a gerelyvetés, továbbá a rudugrás és távolugrás eredménye.

100 m. síkf. Guldaker 10.8 mp.

200 m. síkf. Guldaker 23 mp.

400 m. síkf. Ronden 51.2 mp.

1500 m. síkf. Truelsen 4 p. 11 mp.

Gerely két kézzel Torp 109.60 rekord.

Dioszkoszvetés: Askyl 45.36 m. rekord.

Távolugrás: 1. Astadt 742 cm. 2. Hoff 741 cm.

Rudugrás: 1. Hoff 410 cm.

Magasugrás: 1. Sv. Hansen 186 cm.

Németország—Sweiz tenisz mérkőzéseit Németország nagy fölényrel nyerte meg a Frankfurtban, megtartott versenyen: Pontarány 20:4, Szettarány 63:19, gémarány 356:288 Németország javára.

Osborne veresége. A norvégiai Bergenben megtartott versenyen a francia Lewden 190 cm ugrással megverte a világrekorder amerikai Osbornet, aki verseny után 190 cm ugrott, de már későn.

Külföldi futballeredmények

Pozsony. Hakoah (Bécs)—Makkabea 5:1 (1:1)

Krisztánia. Svédország—Norvégia 7:3 (3:2)

Belgrád. Zágráb—Belgrád 2:1.

Spalato. Spalato—Szabadka 2:0.

Berlin. Tennis Borussia—VSB Leipzig 3:0.

Alemania. Pankow 4:3.

München. Bayern—Schwaben, Augsburg 3:3.

Saarbrücker. FC. Saarbrücken—VRS. Mannheim 4:1.

Freiburg. FC. Freiburg—Young Fellows Zürich 1:0.

Lipce. IFC Nürnberg—Sporttreunde 5:0.

Páris. Red Star—FC Clichy 2:0.

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 5:3 (4:2).

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

Róma. Bologna—Alba 2:0. (Bajnoki döntő.)

Vasárnap. SC Pardubitz—Polonia 2:0. Szombat.

Malmö. Malmö—Helsingfors 3:2.

APRÓHÍRDETÉSEK

Apróhírdetések árai: Minden szó 4 lej. Vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhírdetés 40 lej. Állást keresők részére minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Jeligés leveleket harminc napig őrizünk meg.

LEVELEZÉS

Gyógyszerész vegye át leveleit.

Irma levelét a szokott helyen vegye át.

Zongora

új,
használt,
hangolás,
javítás,
szállítás

Triskánál,
Str. Saguna 14.
Telefon 419. szám

ALKALMAZÁS

Románul beszélő ügyes kiszolgáló kis-asszony garanciával felvétetik trafikba. Jelentkezni d. u. 5-4-ig. Mezei, Str. Mojiilor 60. sz. 1189

Nyomatvány-akvizitort keresünk. Csak Kolozsvár területén és Erdélyben jól bevezetett szakmabeli urak ajánlkozzanak. „Lyceum”-nyomda Cluj, Str. Minorita.

Halló! Halló!

Cipőt,
férfi és gyermek-öltönyt olcsón csak

Wolfnál,
Strada Dacia
(volt Radák-utca)
5. sz.

Halló! Halló!

ÁLLÁST KERES

Elsőrangú irodai munkatér, ki a könyvelésben, adminisztrációs munkákban teljes jártassággal bír, azonnalra állást keres. Kevés román és német nyelvtudással. Cim meg tudható a kiadóhivatalban.

Házmesteri állást keres kétgyermekes házaspár. Ajánlatot „Vénusz” jelígre a kiadóba kérek. 1187

Gyors- és gépirónó, ki irodai teendőket járta, állást keres. Cim a kiadóban.

Intelligens család árva maradt leánya, négy középiskolával, drogeriába raktárkezelő, v. szörmeüzletbe elárúsítónői alkalmazást keres. Jelige „20 esztendő” a kiadóba.

Minden vevő

minden 100 lej vásárlás után

ingyen kap

vagy 1 doboz pudert
vagy 1 db Brax-szappant
vagy 1 üveg kölni vizet
vagy 1 doboz fogkrémet
vagy 1 karika cernát, stb.

ALBISY

piperecikkek, harisnya-
és rövidáruüzletében
CLUJ,
Calea Victoriei 10. szám

LAKÁS

Francia urinó keres kettőszobás és egy kis konyhás lakást butorozva, vagy butor nélkül. Ajánlatokat Lepage-könyvkereskedésbe kér.

Egy szoba, konyha, speiz, melékhelyiségek és gyümölcsöskert kiadó. Str. Donát 194. 1180

Egy üzlethelyiség kiadó. Bodegának is alkalmas. Atjáró-utca 4. 1188

20-24%-os

pénz-

kölcsönöket

betéltáblázásra,
kézizálogra, váltóra
a leggyorsabban
szerez az

„Atlas”-iroda

Dávid Ferenc-utca 8.

ADÁS-VÉTEL

Teljesen felszerelt pékség, hozzátartozó nagy szobával kiadó. Cim a „Lyceum”-nyomdában.

Stereotypiai berendezés (öntőpalack, öntőwinklek, gyalupad és gyaluk) nagyon jó állapotban, olcsón eladó. Cim: Goppolt Gyula, Cluj, Str. Regina Maria 12.

Kerékpár és egy sport-gyermek kocsit olcsón eladó. Tisztviselő-telep, Strada Cantemir 12.

Megvételre kerestünk ládanélküli targoncát. „Lyceum”-könyvnyomda, Str. Minorita.

Tehertelvonó kézi-terőre, 200 kilogram súlyig, olcsón eladó. Str. Regina Maria 12.

Modern berendezésű könyvnyomda, gyors-sajtóval, téglanyomóval, cca 800 kg. vadonatúj betűanyaggal, más vállalkozás miatt olcsón eladó. Értekezni Cluj, Strada N. Filipescu 10.

Két szép házhely, a város leg egészségesebb helyén (Györgyfalvi-ut, Magyar telep, olcsó áron eladó. Értekezni Tordai-ut 44., hátulsó udvar, bejárat Str. Cantemir 12.

Két darab lapostetejű, olajdeszkával ellátott szekér eladó. Kézi és lóvonásra eladó. Vincze Gyula, temetőintéző.

Megvételre keresek egy négykerékű lapos kocsit, lehetőleg féderest. Turós, Str. Pata 114. szám.

Schimmi

cipőpaszta

jobb és olcsóbb,
mint bármelyik

VEGYES

Képkerekezést a legolcsóbban csak a „Transsylvania”-butorgyár butoriaktárában eszközölnék. Deák Ferenc u. 26.

Hölgyeim!

Egy próba által győződjenek meg, hogy a Cserezhnyés-féle

„HARMAT”-crém eltünteti mindenféle arctisztatlanságot. Ártalmatlan, üdít, szépít és ezáltal fiatalít. Kapható minden gyógyszeriarban és drogeriában. Főraktár: Dr. Cserezhnyés-gyógyszertárban, Kolozsvár, Calea Victoriei (Kossuth Lejos-utca) 22. sz.

Üveg- és porcellán-
árut, utazó-
bőröndöt
és női bőrtáskát
legolcsóbban
PARISIEN
ÁRUHÁZBAN
vásárolhat
Cluj-Kolozsvár,
Caf. Reg. Ferd. 12.

Kászonhegzségnek
legegészségesebb baktériummentes
ásványvize.

Vese- és hólyagbántalmaknál hatása csodálatraméltó
Teljesen pótolja az idegen „Salvator” vizet.
Nem puffaszt, a bort nem színezi.

ÚDÍT
GYÓGYÍT
FIATALÍT

Kolozsvári főképviselet:
UJVÁVÁROSI DEZSŐ (Balassy-bodega) Jókai-utca.
Forráskezelőség:
Sft. Gheorghe—Gepsi-szentgyörgy.

UJSÁG OT MINDENKI OLVASSA
BAN MINDENKI HIRDET

Géphajtóköteleket kenderből és manillából,
malomhevedereket, transzmisszióhevedereket és mindenféle gazdasági köteleket és szineget gyárt és szállít

Cosma János kötélgyártó

Cluj, Str. G. Tamas (Galamb-u.) 14.

Már régi dolog,

hogy a mi valóban jó,
mindig utánzókra talál.
A már régen ismert
„Valódi Franck”-
kafé, a legelőnyösebb
kávépótlékkal sem tör-
tént másképpen.

A tény azonban, hogy ennek dacára
egyetlenegy utánzat sem közelíti
meg, bizonyítja legjobban kiváló
tulajdonságait.

Mulattul akar
Melege van
Hízni akar
Szomorú
Szomjas
Fáradt

IGYON
DRÉHER-HAGENMACHER
SÖRT!

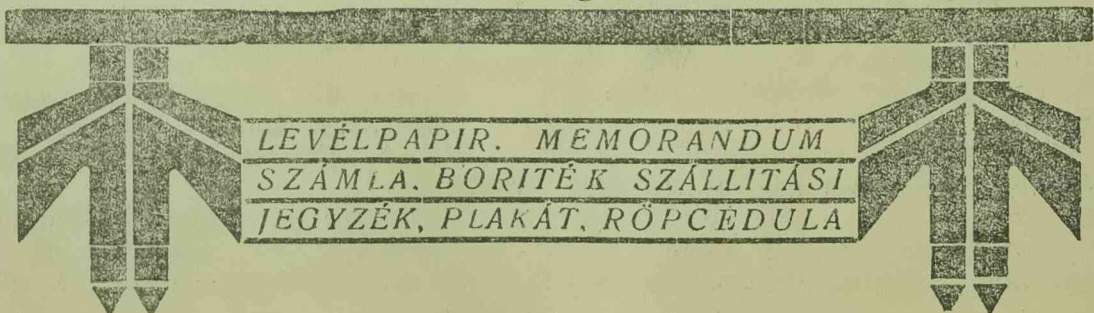
A kolozsvári Czell sörfőzde
világos „URSUS” söre a közönség legkedveltebb itala.

Össze nem tévesztendő
más gyártmányu Czell
elnevezésű sörökkel,
mert csak az

URSUS

elnevezésű sör az
eredeti és közkedvelt
CLUJ-KOLOZSVÁR
MONOSTORI SÖR.

Kereskedelmi nyomtatványok

LYCEUM-KÖNYVNYOMDA
CLUJ, STRADA MINORITA ÉS STRADA REGINA MARIA SAROK